

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ
ПРИДНІПРОВСЬКОГО ОКРУГУ
(ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ТА КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТІ)

вул. Героїв АТО, 92, м. Кривий Ріг, 50103, тел. (056) 471-46-52,

E-mail: pdn@dei.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43877118

(Адреси для листування: Дніпропетровська область – вул. Лабораторна 69, м. Дніпро, 49010

Кіровоградська область – вул. Віктора Чміленка 84/37, м. Кропивницький, 25006)

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

**Голові Рахункової Палати
Валерію ПАЦКАНУ**

вул. М. Коцюбинського, 7,
м. Київ, 01601

Про результати розгляду Звіту

Державною екологічною інспекцією Придніпровського округу (Дніпропетровська та Кіровоградська області) розглянуто Ваш лист від 09 серпня 2022 року № 16-987, (вх. № 2550/6.2-26-22 від 10.08.2022) щодо Звіту про результати аналізу стану повноти нарахування та своєчасності надходження екологічного податку, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення. За результатами розгляду, в межах повноважень, повідомляємо.

Мета заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) у відповідності до акту - встановлення фактичного стану виконання повноважень органами виконавчої влади у частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням суб'єктами господарювання вимог законодавства про охорону атмосферного повітря, а також впливу застосування екологічного податку, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення (далі – екологічний податок), на стан атмосферного повітря, вжиття попереджувальних заходів з питань екологічної безпеки України.

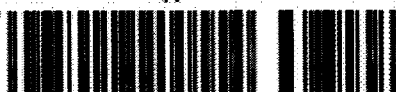
Статтею 20-2 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлено, що до компетенції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, у сфері охорони навколишнього природного середовища зокрема належить

АСуд "ДОК ПРОФ З"
ДЕІ Придніпровського округу
1-5538-6 від 04.11.2022
Підписання КЕП Сологуб Сергій
Володимирович

ІЯ

ДЕІ Придніпровського округу
1-5538-6 від 04.11.2022

авного нагляду (контролю) за

№1854/06 від 21.11.2022

30 165220109142 00001

додержанням центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог законодавства про охорону атмосферного повітря.

Пунктом 1 Положення про Державну екологічну інспекцію України, яке затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2017 р. № 275 встановлено, що Державна екологічна інспекція України (Держекоінспекція) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів і який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Пунктом 3 Положення, передбачено, що основними завданнями Держекоінспекції є:

1) реалізація державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів;

2) здійснення у межах повноважень, передбачених законом, державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства, зокрема, щодо охорони атмосферного повітря.

У відповідності до п. 4 Положення, Держекоінспекція відповідно до покладених на неї завдань здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог законодавств про охорону атмосферного повітря, зокрема щодо:

виконання загальнодержавних, галузевих або регіональних природоохоронних програм;

наявності та додержання умов дозволів на викиди забруднюючих речовин;

забезпечення безперебійної ефективної роботи і підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів забруднюючих речовин;

додержання нормативів у галузі охорони атмосферного повітря;

додержання екологічних показників нафтопродуктів (бензину автомобільного та дизельного палива), які реалізуються шляхом оптової та роздрібною торгівлі суб'єктами господарювання;

порядку провадження діяльності, спрямованої на штучні зміни стану атмосфери і атмосферних явищ у господарських цілях;

надання своєчасної, повної та достовірної інформації про стан атмосферного повітря, визначення видів і обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря.

У відповідності до підпункту 1 пункту 6 Положення про Державну податкову службу України, яке затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227, ДПС для виконання покладених на неї завдань має право проводити у визначеному законодавством порядку перевірку показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування та із своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплатою всіх передбачених Податковим кодексом України податків, зборів, платежів, а також єдиного внеску, дотриманням вимог законодавства з інших питань, контроль за дотриманням якого покладено на ДПС.

Статтею 242 Податкового кодексу України визначено, що об'єктом та базою оподаткування є зокрема обсяги та види забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;

У відповідності до підпункту 14.1.57 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України, екологічний податок - загальнодержавний обов'язковий платіж, що справляється з фактичних обсягів викидів у атмосферне повітря, скидів у водні об'єкти забруднюючих речовин, розміщення відходів, фактичного обсягу радіоактивних відходів, що тимчасово зберігаються їх виробниками, фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів та з фактичного обсягу радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 року;

У відповідності до підпункту 240.1.1. пункту 240.1. статті 240 Податкового кодексу України, платниками податку є суб'єкти господарювання, юридичні особи, що не провадять господарську (підприємницьку) діяльність, бюджетні установи, громадські та інші підприємства, установи та організації, постійні представництва нерезидентів, включаючи тих, які виконують агентські (представницькі) функції стосовно таких нерезидентів або їх засновників, під час провадження діяльності яких на території України і в межах її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони здійснюються викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення.

Отже, Державна екологічна інспекція є органом виконавчої влади, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

До повноважень Державної екологічної інспекції не належить контроль за повнотою нарахування та своєчасністю надходження екологічного податку, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення.

Відповідним органом, який проводить у визначеному законодавством порядку перевірку показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування та із своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплатою всіх передбачених Податковим кодексом України податків, зборів, платежів є Державна податкова служба України.

Частиною 2 статті 19 Конституції України визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» державний нагляд (контроль) заходи державного нагляду (контролю) - планові та позапланові заходи здійснюються у формі перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та в інших формах, визначених законом.

Згідно зі ст. 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», підставою для здійснення позапланових заходів є звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, навколишньому природному середовищу чи безпеці держави, з додаванням документів чи їх копій, що підтверджують такі порушення (за наявності), перевірка виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виданих за результатами проведення попереднього заходу органом державного нагляду (контролю), тощо або за ухвалою суду. Проведення позапланових заходів з інших підстав, крім передбачених статтею 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», забороняється.

Наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 26.11.2019 р. № 450, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2019 р. за N 1293/34264 затверджена Уніфікована форма акту, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів та додатки до нього з переліком питань щодо проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду. Переліком питань не передбачено розгляд питань щодо сплати екологічного податку щодо фактичних обсягів викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами, скидів та за розміщення відходів.

Крім того, чинним законодавством України взаємодія Держекоінспекції з органами фіскальної служби не передбачена.

На виконання листа Державної екологічної інспекції України від 16.11.2018 № 2/5-8-7941, в межах взаємодії Державна екологічна інспекція у Дніпропетровській області/Інспекція Придніпровського округу щоквартально надсилає до Головного управління Державної податкової служби у Дніпропетровській області інформацію про нараховані збитки за порушення вимог природоохоронного законодавства України в сфері атмосферного повітря.

Відповідно до п. 1.3 Методики розрахунку розмірів відшкодування збитків, які заподіяні державі в результаті наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, затвердженої наказом

Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 28.04.2020 року № 277 методика не застосовується при виявленні порушень законодавства про охорону атмосферного повітря, вчинених суб'єктами господарювання внаслідок здійснення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря із неорганізованих стаціонарних та пересувних джерел викидів.

Відповідно до п. 1.4. Методика застосовується державними інспекторами України з охорони навколишнього природного середовища та державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища відповідних територій при розрахунку розмірів відшкодування збитків, які заподіяні державі в результаті наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що виявлені за результатами державного нагляду (контролю) за додержанням суб'єктами господарювання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, в частині охорони атмосферного повітря.

Відповідно до п. 3.7. Методики розрахунок маси наднормативного викиду забруднюючої речовини в атмосферне повітря від джерела викиду, який здійснюється без дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, здійснюється тільки за: характеристиками джерела викиду (джерела утворення), зафіксованими у відповідній документації суб'єкта господарювання (Звіт по інвентаризації викидів забруднюючих речовин, технологічні регламенти виробництва); результатами інструментально-лабораторних вимірювань; затвердженими методиками для розрахунків маси викидів забруднюючих речовин за час роботи джерела без дозволу на викиди.

Податковим Кодексом України визначено контролюючі органи та їх функції, а саме:

Стаття 19-1. Функції контролюючих органів

19-1.1. Контролюючі органи, визначені підпунктом 41.1.1 пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, виконують такі функції, крім особливостей, передбачених для державних податкових інспекцій статтею 19-3 цього Кодексу:

19-1.1.1. здійснюють адміністрування податків, зборів, платежів, у тому числі проводять відповідно до законодавства перевірки та звірки платників податків;

19-1.1.2. контролюють своєчасність подання платниками податків та платниками єдиного внеску передбаченої законом звітності (декларацій, розрахунків та інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів), своєчасність, достовірність, повноту нарахування та сплати податків, зборів, платежів;

19-1.1.3. надають адміністративні послуги платникам податків, зборів, платежів;

19-1.1.4. здійснюють контроль за встановленими законом строками проведення розрахунків в іноземній валюті, за додержанням порядку приймання готівки для подальшого переказу (крім приймання готівки банками), за дотриманням суб'єктами господарювання установлених законодавством обов'язкових вимог щодо забезпечення можливості розрахунків за товари

(послуги) з використанням електронних платіжних засобів, порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), проведення розрахункових операцій, а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону, наявністю торгових патентів;

19-1.1.5. здійснюють контроль за додержанням виконавчими органами сільських, селищних рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, порядку прийняття та обліку податків і зборів від платників податків, своєчасністю і повнотою перерахування зазначених сум до бюджету;

19-1.1.6. здійснюють контроль за правомірністю бюджетного відшкодування податку на додану вартість.

Стаття 41. Контролюючі органи та органи стягнення

41.1. Контролюючими органами є:

41.1.1. податкові органи (центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, його територіальні органи) - щодо дотримання законодавства з питань оподаткування (крім випадків, визначених підпунктом 41.1.2 цього пункту), законодавства з питань сплати єдиного внеску, а також щодо дотримання іншого законодавства, контроль за виконанням якого покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, чи його територіальні органи;

41.1.2. митні органи (центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, його територіальні органи) - щодо дотримання законодавства з питань митної справи та оподаткування митом, акцизним податком, податком на додану вартість, іншими податками та зборами, які відповідно до податкового, митного та іншого законодавства справляються у зв'язку із ввезенням (пересиланням) товарів на митну територію України або територію вільної митної зони або вивезенням (пересиланням) товарів з митної території України або території вільної митної зони.

41.2. Порядок обміну інформацією між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, його територіальними органами та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, його територіальними органами для цілей виконання функцій контролюючих органів визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

41.3. Державні податкові інспекції є структурними підрозділами територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та діють на підставі положень про такі територіальні органи, затверджених центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, в межах функцій, визначених статтею 19-3 цього Кодексу.

41.4. Органами стягнення є виключно контролюючі органи, визначені підпунктом 41.1.1 цього пункту, уповноважені здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску у межах повноважень, а також державні виконавці в межах своїх

повноважень. Стягнення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску за виконавчими написами нотаріусів не дозволяється.

41.5. Повноваження і функції контролюючих органів визначаються цим Кодексом, Митним кодексом України та законами України.

Розмежування повноважень і функціональних обов'язків контролюючих органів визначається законодавством України.

41.6. Інші державні органи не мають права проводити перевірки своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати податків і зборів, у тому числі на запит правоохоронних органів.

Отже, наголошуємо, що у Державної екологічної інспекції, відсутні повноваження щодо здійснення державного нагляду (контролю) за своєчасним і в повному обсязі справлянням екологічного податку суб'єктами господарювання, яких перевіряє Державна екологічна інспекція.

Щодо взаємодії Інспекції з іншими органами:

Аудитом зазначено, що не зрозуміло яким саме шляхом та з яких питань відбувається взаємодія Інспекції з Головним управлінням держгеокадастру у Дніпропетровській області; Головним управлінням статистики у Дніпропетровській області; Державним агентством водних ресурсів України; Дніпропетровською обласною прокуратурою; ГУНП в Дніпропетровській області; Суди Дніпропетровської області; Департаментом державної виконавчої служби Дніпропетровської області; Дніпропетровською обласною державною адміністрацією, тощо. Повідомляю, взаємодія відбувається шляхом листування – запит – відповідь, в рамках чинного законодавства України.

Начальник

Сергій СОЛОГУБ

Надія Боса 0563772742
Антон Брилевський 0563772748

